

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu
la casa cu 1 fl. mai multu pe
anu; — trimisu cu post'a in
laintrulu monarchiei pe 1 anu
intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu
22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11
franci. — Numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Nr. 36.

— Sibiu, Sambata 2/14 Maiu. —

1881.

Irlandi'a sau Erin.

(Urmare.)

Instructiunea publica fusese până in
secolulu acest'a ingrigita foarte reu in
Irlandi'a. S'au aflatu si inainte de acésta multi patrioti
doritori a inainta cultur'a scientifica; dara si aci
se póte aplicá cunoscutulu *Vae victis* = Vai de
cei vinsi; cá-ci anglii si pe cátu au suferitu pe
iri cá se invetie la scóla, i'au suferitu numai la
scóle de limb'a angla. Acum inse au si irlandii
dupa multe lupte o universitate in capital'a Dublin,
câteva gimnasie, societate literaria irlanda, academia
regésca si mai multe societati filantropice si poporane.

Afara de iri se afla in Irlandi'a si popóra
venetice, migrate la ei din trecutu, precum anglii,
spanioli s. a.

Pe langa agricultura poporatiunea se ocupa
multu cu manufacturi, si mai virtosu cu tiesutulu
de pensa, cu care se face comerciul insemnatu.
Comerciulu in mai multe porturi e forte desvoltatu.

Irlandi'a se imparte in 4 provincii si acestea
in 32 comitate. Vechi'a sa constitutiune a trecutu
prin mari modificari si asta-di este aprópe identi-
ficata cu a Britaniei. Unu lord general sau
vice-rege cu doi secretari de statu conducu afacerile
tierei.

Trecutulu stravechiu alu Irlandiei este invelitu
intru intunerecu nepetrunsu, intocma cá si alu
toturoru celoru alalte popóra europene, inca pe
atátu de civilisate. Pana in timpulu lui Iuliu
Cesare se scie numai atata, cá fenicianii cá buni
corabieri si comercianti strabatusera si pana la
Irlandi'a; de aci incolo tota asia numit'a istoria
pana pe la a. 1000 d. Chr. stá mai multu numai
din traditiuni fabuloase si numai ici colea licuresce
câte o lumina intru intunerecu mai alesu din secolulu
in care se incepuse crestinairea locuitorilor Irlandiei
in sec. alu cincilea (1432).

Iuliu Cesare cunosce Irlandi'a sub nume de
Hiberni'a; Strabo o numesce Jerne, cum 'iai
dice pe romanesce iérna, de si nu este tiéra
frigurosa. Ptolomaeos ii dice Juerni'a. Tóte
acestea numiri sunt formate si daca voiti, stricate
din cuventulu primitivu celticu Erin. Sunt óresi-
care urme, cá primii locuitori ai insulei Erin au
venitu acolo din Iberi'a, adeca din Spani'a celu
puçinu cu o miie de ani inainte de Chr.

Dara trecemu preste traditiuni. Romanii carii
au ocupatu Britani'a, n'au ocupatu Irlandi'a; numai
Julius Agricola, bravulu acelu comandante
avuse ocaziune de a se informá despre impregiurările
acelei insule prin unulu dñn capitani de acolo
scapatu la densulu cu fug'a dinaintea adversariloru
sei; éra pe cându elu decisese cá se tréca cu
óste in Erin, imperatulu Domitianu, care nu potea
suferi se audia de faptele glorioase ale lui Agricola,
luandu'i comand'a ilu rechiamá la Rom'a, unde
apoi se scie ce a patitu.

In sec. alu 4-lea Erin era cunoscuta sub nume
de Scotia major, éra locuitorii ei cá pirati
(corsari) periculosi, carii strabateau si in partea
romana a Britaniei spre a o devasta; dara in
acelasi timpu ei venira si cu anglosaxonii,
carii erau totu corsari, in conflicte sangeróse. Pe
la anulu 400 d. Chr. pap'a Celestinu se incercá
se convertedie pe locuitorii pagani ai insulei Erin
la religiunea crestina prin missionari, inse fara
succesu. Abia pe la 432 calugarulu Succath
de origine din Caledoni'a (Scoti'a) cunoscutu
mai tardiu sub nume de s. Patriciu, a fostu
mai fericitu intru propagarea christianismului, cá-ci
a intemeiatu monastire si scóla la Armagh, apoi
pana in 372 a fostu in stare de a fundá si o
mitropolia.

Cu latirea christianismului sau inmultitu si
scólele in Irlandi'a, inse numai in limb'a latina,
éra limb'a materna a poporului, sau incai vreunu
dialectu principale nu s'a cultivatu secolu intregi,

pana candu cu intarirea dominatiunei Angliei si
cu introducerea limbei angle in tóte afacerile tierei,
limb'a celtica a inceputu a se delatura si a se
estermia successive, precum vomu vedea mai
la vale.

In secolulu alu 19-lea Normanii si Danii cá
popóra barbare ce erau, strabatendu cu corabiile
loru pana la Irlandi'a si ocupandu-o, au prefacutu
in ruine biserici si scóle, pana candu a succésu
a'i crestina si pre ei. Dara nici christianismulu
nu a fostu in stare de a inblandi pe acei barbari
in 300 de ani asia, cá ei in poporulu indigenu
se voiésca a cunosce pe fratii loru intru Christosu,
ci 'iau tractatu si de aci incolo totu cá pe sclavi
subjugati, pana candu pe la inceputulu vécului alu
12-lea aflanduse intre acestia unu barbatu anume
Brian Boroihme, curagiosu, simpaticu, forte
desteptu dela natura si cá nascutu spre a comanda
si a insufla respectu, fara multe conspiratiuni,
adunandu cu totulu pe neasteptate pre cei mai
multi irlandii buni de arme se aruncara cu totii
asupra normaniloru cu tota furi'a patriotiloru mal-
tratati si 'i scósera din patri'a loru.

Erórea capitala ce au comisu irlandii dupa
scaparea de jugulu strainu a fostu, cá in locu de
a'si forma unu statu unicu, solidariu, ei inpartira
insul'a loru in patru regate Leinster, Munster, Ulster
si Connaught, adeca precum facusera si dacoromanii
cu vreo doue sute de ani inainte. Cu acea fapta
nefericita ei au voitu a remunera pe unele familii
de comandanti, ai caroru barbati s'au fostu distinsu
mai multu cu eroismulu loru intru apararea tierei.
Ce e dreptu, irlandii au alesu si unu rege mai
mare preste cei patru, specie de domnia feuda-
listica, inse atátu de marginita in auctoritatea sa,
in cátu se nu póta infrena intru nimicu aroganti'a
si despotismulu celoralti, carii aveau si ei pe
vasalii loru, cu cari inpartiau predile hotiesci. Din
acésta cauza scaramusie, spoliatiuni, incursiuni,
resboiele civili erau mai totdeauna la ordinea dilei;
se sfasiiu si macelau ei intre sine cá ferele sel-
batece. Urmarea cea mai firésca fu, cá scadiendu
ei din poteri, barbarii din afara si mai alesu vecinii
loru anglo-saxonii ii subjugera din nou si cu atátu
mai usioru, candu ii chiamá in ajutoriu câte o
partida sau câte unu pretendente, cum faceau mai
tardiu si pretendentii dacoromani, cari alergau la
turci si mai tardiu la muscali, sau cá ungurii la
germani si dupa aceea la turci (Zápolya etc.).

(Va urmá.)

Transilvani'a.

— Sibiu. Membrii conferentiei electorale ro-
manesci adunati in numeru respectabile atátu din
Ungari'a cátu si din Transilvani'a, s'au si apucatu
de lucru conformu programei ce o reproducemu
acilea.

Conferenti'a generala a reprezentantiloru ale-
gatoriloru romani convocata la Sibiu pe diu'a de
12 Maiu 1881.

I. Ordinea lucrariloru.

11 Maiu.

La 7 óre sér'a intrunire amicala in pavilonulu
din gradin'a Hermann, strad'a morii (Mühlgasse)
Nr. 9.

12 Maiu.

a) Inainte de amé.i.

Siedinti'a conferentiei alegatoriloru romani din
Transilvani'a se tine in sal'a otelului la „Imperatulu
Romaniloru“ cu urmatórea ordine de di:

1. Se deschide la 10 óre prin presedintele
comitetului electoralu centralu.
2. Constituire provisoria a biroului prin ale-
gereá unui presedinte si doi notari.
3. Presentarea credentialeloru.

4. Alegerea unei comisiuni verificátore de
trei membri.

5. Raportulu comisiunei verificátore.

6. Constituirea definitiva a biroului.

7. Raportulu comitetului electoralu centralu.

8. Propuneri eventuale din partea membriloru
conferentiei.

b) Dupa amédi.

Siedintia conferentiei generale a represen-
tiloru alegatoriloru romani din Transilvani'a si Un-
gari'a se tine in sal'a otelului la „Imperatulu Ro-
maniloru“ cu urmatórea ordine de di:

1. Se deschide la 4 óre prin domnulu Ni-
colau Popea.

2. Constituirea provisoria a biroului prin
alegereá unui presedinte si patru notari.

3. Presentarea credentialeloru.

4. Alegerea unei comisiuni verificátore de
6 membri.

5. Raportulu comisiunei verificátore.

6. Constituirea definitiva a biroului.

7. Stabilirea regulamentului desbateriloru.

8. Esmiterea unei comisiuni de 30 pentru
compunerea proiectelor de concludu asupra obiec-
teloru conferentiei.

9. Propuneri eventuale din partea membriloru
conferentiei.

13 Maiu.

Siedinti'a conferentiei generale se deschide la
10 óre inainte de amédi.

La ordinea dilei:

1. Raportulu comisiunei de 30.

2. Propuneri eventuale din partea membriloru
conferentiei.

II. Regulamentulu desbateriloru.

T. Vorbitorii la obiectulu ce stá pusu la
ordinea dilei se insinuá la cuventu la notarii de-
signati pentru prenotare, dintre cari unulu insem-
nédia pe cei pentru, altulu pe cei contra propu-
nerei si-i striga la cuventu alternativu dupa ordinea
insinuati.

2. Fiacare vorbitoriu póte cuventa la una
si aceeaasi cestiune de desbatere numai odata si
daca are a face vreo motiune, e datoriu a o for-
mula si a o da in scrisu presidiului indata la
tinerea cuventarei. Propunetoriulu motiunei are
dreptu la finea desbateri a cuventa inca odata.

3. Cuventatoriulu e obligatu a se tine intre
marginile bunei cuviintie, si pentru crutiarea tim-
pului, si usiurarea desbateriloru, a se restringe la
cuventari si motivari precise.

4. Intrerumperea vorbitoriului e oprita.

5. Presidiulu e datoriu a indrepta pe vor-
bitoriu, in casu de abatere, la obiectu, in casu de
necuviintia la ordine, éra in casu de conturbarea
ordinei prin continuarea necuviintieloru dupa con-
sultarea adunarei a'i detrage cuventulu.

6. In cestiuni personale, si din motivulu
interpretarei sinistre a cuventatoriului, se póte da
cuventu vorbitoriului provocatu indata dupa termi-
narea cuventarei provocátore; reflexiunile au a se
face pe scurtu si fara vetamare.

7. Finindu'si toti cuventatorii insinuati cu-
ventarile sale presedintele declara desbaterea de
inchisa.

Inse si mai inainte de aceea ori care membru
póte cere inchiderea desbateri; indata ce se aude
asemenea propunere, presidiulu o pune fara desba-
tere la votisare, dupa care, daca se primesce, mai
potu vorbi la obiectu numai câte unulu din cei
inscripti pro si contra, designati prin sine si
dintre sine.

8. La votare presedintele reasuma propu-
nerile si stabileste cu consimtiementulu siedintiei
ordinea, in care acelea se punu la votare.

9. Votarea se face de regula prin ridicare

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare câte 7 cr., la a don'a si
a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste
aceea 30 cr. de timbru la tesau-
rulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face
in modulu celu mai usioru prin
assemnatiunile postei statului, a-
dressate de a dreptulu la Redactiu-
nea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

si siedere; daca rezultatul e dubiu, se face contraprobă, in casu de lipsa si prin numerarea membrilor.

Dupa 10 ore sedinti'a delegatiloru transilvani fu deschisa prin unu discursu caldurosu alu reverentiei sale domnului archimandritu si vicariu Nicolae Popea că presedinte alu comitetului, in care dupace facu o excursiune istorica asupr'a actiunii politice a romaniloru din Transilvani'a mai alesu dela 1865 încôce, adressandu-se la patriotismulu membriloru adunarei, ii rogă că se tina cu perseverantia la actiunea solidara si pacifica, apoi declară sedinti'a deschisa.

Dupa verificarea plenipotentieloru, care rapu multu timp, sedinti'a se redeschise totu in sensulu programei si adunarea se constitu printru proclamarea aceluasi presedinte d. vicariu Popea si a doi secretari d. dri Isacu si Nic. Popu, apoi se citi de către G. Baritiu secretariulu fostulu comitetu, urmatoriulu raportu:

„Comitetulu alesu din conferenti'a dela 20 si 21 Iuliu 1878, cunoscându din perioadele precedente, câte neintelegeri si ce perdere de timp pretiosu se causera mai multu numai, pentru că cei multi membri ai conferentiiloru anteriore nu erau orientati despre adeveratul numeru de alegatori de nationalitate romanésca, precum nici de proportiunile dintre alegatorii romani si neromani, din fiicare colegiu electoral, inca din Novembre 1879 a inceputu a se consulta in sedintiele sale asupra acestei afaceri de importantia mare. In 1/3 Februaru 1880 se adressă mai antaiu către vre-o treidieci de barbati locuitori in diverse parti ale tierei, cerendu-le ajutorulu loru patrioticu si eficace.

Observandu apoi comitetulu, că seau nu fusese intielesu bine scopulu seu, seau că nu venise inca timpulu pentru implinirea acestei missiuni, in Iuliu alu acelu anu se adressă din nou către aceiasi onorabili confrati cu aceeași rogare. Câteva informatiuni urmara, inse multu mai puține si in parte mai scurte de câtu se se pōta regulă dupa acelea.

In urmarea unei consultari particulare din 20 si 21 Octobre Comitetulu se adressă si a 3-a ora sub dat'a din 1 Nov. 1880 către mai multi fruntasi ai poporulu, éra pā la inceputulu acestui anu mai invită si pe altii, totu spre ajungerea scopuriloru susu atinse.

Resultatele acestei activități marginite in poteri că si in midiulôce, s'ar potea cunoșce pe deplinu numai din acestu convolutu de acte, pe care comitetulu a dispusu a Vi le presentă acilea, a căroru lectura inse ar rapu celu pușinu o di scumpa la o adunare atātu de numerosa, ai carei membri in preponderant'a loru majoritate au venitu din mari departari, cu sacrificarea intereselor proprii in interesulu binelui publicu.

Spre a dá totusi celu pușinu unele specimine din numeroșele informatiuni venite la comitetu, carele apoi le-a luat de base a ulterioarei sale actiuni, imi voiu permite a dá lectura la câteva estrase facute la timpulu seu dintr'insele, si mai antaiu de tôte la acelea, in care majoritatea alegatoriloru se arata a fi romanésca. Dintre 40 colegie electorali, adeca din care avemu informatiuni positive, majoritate romanésca se afla numai in 16 cercuri si anume:

1. Vintiulu de josu. 2. Ighiu. 3. Fagarasiu colegiulu superioru. 4. Fagarasiu colegiulu infer. 5. Hunedôr'a. 6. Bai'a de Crisiu. 7. Orascia. 8. Hatiegu. 9. Dobr'a. 10. S. Sebesiu cu 12 rom. mai multi. 11. Ileand'a-mare in comitatulu Dobăca. 12. Iclodulu mare dto. 13. Lapusiu. 14. Desiu. 15. M.-Ludosiu. 16. Ocn'a-Sibiulu are cu 16 romani mai multi.

Mai tôte celelalte colegie electorali până la Nrulu de 75 sunt situate sau in Secuime, sau pe la cetati si opide, in care alegatorii romani se afla in minoritati absolute si numai in unele se pōte că ar esi minoritate relativa, daca respectivii locuitori s'aru fi ingrijitu la timpulu seu că se reclame in contra nedreptatirei la conscriptiune. Asia dara in 59 de colegie electorali din Transilvani'a alegatorii romani se afla in minoritate, ba din câteva lipsescu cu totulu. De inpregiurarea din urma nu se mira nimeni acolo, unde lipsesce poporatiunea romanésca; se afla inse tinuturi locuite mai preste totu de romani, unde inse alegatorii totu remanu in minoritate neinsemnata. Acēsta anomalia nu se pōte explica nici din saraci'a locuitoriloru, prin urmare nici din tabellele de contributiuni, din censu, ci numai din liter'a legi electorale asia, precum a fostu ea improvisata in a. 1848 si asia cum s'a modificatu in a. 1874 prin diet'a Ungariei, la care s'au adaosu si maiestrit'a inpartire a teritoriulu tierei in cercuri electorali asia, că vechile clase

privilegiate se se bucuru si pe viitoru de privilegie si se prodome că si mai inainte. Asia s'ar potea luă intre altele că de exemplu cele doue colegie din comitatulu Brasiovulu (fara Brasiovu), unde anume in 4 comune rurale cele mai poporate si mai industriose si cu mare economia de vite, din 618 alegatori numai 170 sunt romani, éra in alte 7 comune totu mari si frumoșe din 648 alegatori se scotu numai 47 romani.

De altumentrea exemple de natur'a acestora sunt multe, si daca onor. adunare voiesce se le asculte din tabell'a compusa spre acestu scopu, eu bucuros le voiu citi pe tôte.*)

Acestea sunt informatiunile principali, adunate de comitetu, spre a le supune la cunoscinti'a D-Vōstra, in câtu daca le veti afla de corespundietorie, se le si poteti luă de base a desbateriloru si concludelor D-Vōstra.

Sibiulu, 12 Maiu n. 1881.

Din raporte de verificarea delegatiloru ese, că colegiele electorale transilvane sunt reprezentate prin 104, éra cele din Ungari'a locuite de romani prin 54 membrii dintre fruntasii fruntasiloru.

Comisiunea de 30 membrii compuse din ambele tieri insarcinata cu cercetarea diverselor proiecte, lucra cu perseverantia atātu mai mare, cu câtu cestiunile sunt fôrte grave si delicate, in câtu abia dupa sedintie obositoare ajunse a vota (că comisiune) abstinencia dela alegerile dietali pentru alegatorii transilvani cu 16 voturi contra 9, dupace mai tōti membrii din Ungari'a s'au abtinutu, nevoindu a majorisa pe nici-una din cele doue partide transilvane; éra pentru alegatorii ungureni se votă activitatea parlamentaria cu majoritate de 11 contra 6, că-ci aci si ardelenii s'au abtinutu mai toti.

Romania.

Pe candu delegatii poporulu romanu din Ungari'a si Transilvani'a discuta asuprirea grea causata loru prin legea electorale, diariulu „Romanulu“ si altele alaturea cu acela se ocupa asemenea cu proiecte de reform'a legi electorale din Romania. Anume in „Rom.“ citimu:

In articolulu nostru dela 23 Aprile, amu aretatu viciulu fundamentalu ce'lu contine legea noastră electorală, viciulu care face din deputatulu seau senatorulu colegieloru restrinse, unu sclavu alu cătoruva alegatori.

Deputatulu seau senatorulu in acēsta situatiune, devine la rëndulu seu tiranulu poterii esecutive, spre a dobândi dela dens'a ceea ce'i pretindu unii din alegatorii sei, si ceea ce'i trebuesce spre a pastră bunele lor gratii.

Acestu mare neajunsu nu pōte se esiste, seau nu exista in acelasi gradu in colegiele numeroșe, unde cătiva alegatori nu decidu despre sôrtea unei alegeri.

Espunându in numerulu nostru dela 23 Aprile acēsta stare de lucruri, atātu de vatamătoare si mersulu regimulu reprezentativu, si chiaru moralitatii publice, esprimămu dorinti'a, că Adunările legiuitore actuale, terminandu'si carier'a totu atātu de bine cum si'au inceput'o, se isbēca viciulu fundamentalu alu legi electorale.

„O singura sesiune ordinara, diceamu noi, mai departe Camerele de încetarea mandatulu lor; ei bine, se termine aceea sesiune rostindu-se pentru o revisuire a Constitutiunii, in scopu de a asiedia legea electorala pe base in adeveru nationale si morale“.

Mantinendu tôte cele dise de noi in privirea legi electorale, in numerulu nostru dela 23 Aprile, avemu inse a face o rectificare in ceea ce privesce încetarea mandatulu Camerelor actuale.

Aceste Camere n'au fostu alese in 1878, cum credusem in numerulu nostru dela 23 Aprile, ci la 3 Maiu 1879, deci mandatulu lor nu espira in 1882, ci in 1883; dōue sesiuni ordinare, éra nu un'a, le mai despartu dara de încetarea acestui mandat.

Ceea ce amu spusu pentru finele sesiunii ordinare 1881—1882, se pōte aplică la finele sesiunei 1882—1883; multu mai bine; si mai patrioticu ar fi inse, dupa noi, că Adunările se'si scurteze ele inse cu unu anu din esistintia, spre a seversă câtu mai curându o reforma ceruta de cele mai insemnate interese politice si morale ale tierii.

*) Citesce mai multe, până candu adunarea decide că i sunt de ajunsu si atâtea exemple; cei cari voru se le cunoșca pe tôte, le stau la dispositiune actele autentice.

Correspondentie particulare ale „Observatoriulu“.

— Alb'a Julia 6 Maiu 1881 c. n.

Dnule Redactoru! Pseudonimulu „Rapolti“ alias senatorele magistratuale dela noi dlu Josifu Rapner in unii articlii publicati in diurnalulu „Kelet“ din Clusiu, precum si intr'unu calendariu magiaru edatu si redactatu de dinsulu, se ocupa cu mai multe nume familiare romane, anume cu numele familielor romane Vancea, Hodosiu, Bucsi'a, Cirlea etc. voindu a deduce, că aceste familie sunt de origine magiara. Profesandu eu principiulu acell'a, că nu originea, ci caracterulu face din omu: Omu, si că nici o natiune n'are de a se bucură de suflete renegate, — usioru asi potē trece cu atentiunea preste assertiuni nebasate că ale amintitulu domnu pseudonimu, aflandu-le nedemne de vre-o reflexiune. Inse, referitoru la numele meu si alu familiei mele, aretarea adeverului si combăterea unei calumnie malitiōse, me silesce a prinde pēn'a la mana. E dreptu, că numele nostru familiaru de origine nu e acell'a pe care-lu portămu adi. Dara nici „Czegledi“ nu e, precum afirma pseudonimulu Rapolti, din care, dupa dinsulu numele Cirlea s'ar fi formatu in urmatoriulu modu: Czegledi = Cigledeanu = Cigleanu = Cirleanu = Cirlea. Adeveratul nostru nume familiaru e Alb'u, pe lānga predicatulu de Celigredeanu. Acestu predicatu si nobilitatea au castigatu-o trei frati: Joanu Alb'u, Stefanu Alb'u si Servatiu Alb'u in anulu 1680 sub principele Transilvaniei Mihaiu Apafi, (Lib. Reg. 28. pag. 211). Din acesti trei frati Stefanu si Servatiu s'au asiediatu mai tardiu in comun'a vecina Ciugudu, Joanu a remasu in Alb'a Julia. Pe Joanu Alb'u lu numira cetatienii dupa predicatulu seu: Celigredeanu, si din acestu predicatu s'au formatu cu tempu numele de: Celigredeanu = Celigreanu = Cirleanu = Cirlea. Dovad'a cea mai eclatanta in privinti'a acēsta e, că in comun'a Ciugudu si adi traiescu inca din famili'a Alb'u, si tatalu meu trecut de 70 ani, intalindu-se adese-ori cu betrani din famili'a Alb'u din Ciugudu, isi spunu unii la altii că suntu neamuri. Acest'a e adeverulu. Inse permiteti-mi Dle Redactoru, se combatu pe scurtu si o calumnia malitiōsa. Unui amicu alu meu, dlui advocatu Dr. Aurliu Isacu din Clusiu trecându dinsulu in dilele aceste prin Alb'a Julia, i s'a referatu, precum singuru audu din partea unui altcun seriosu si stimabilu domnu concetatienu romanu, că eu in continuu scrutezu bibliotec'a capitlului din Alb'a Julia si că scopulu acestoru scrutări e, de a'mi dá de originea numelui meu magiaru, si apoi de a'mi magiarisă numele. E dreptu că mentionat'a biblioteca fôrte desu am cercetat-o, dara din onorific'a incredintiare a Dlui marsialu alu Curtii regesci din Romania Teodoru Vacaescu, scrutandu si decopiandu mai multe insemnate documente referitōrie la acēsta ilustra familia, odinōra posesor'a Fagarasiulu. Nu mi-a trecut inse inca prin minte, că se'mi magiarisezu numele, pentru că 'su consciu de aceea, că inaintea ori-cărui omu de caracteru seau inaintea ori-cărei natiuni renegatii au mai pușina stima de câtu chiar si calumniatorii.*)

Mihaiu Cirlea,
jude orfanalu

La corespondenti'a particulara a „Observatoriulu“ cu datulu Brasiovu 13/25 Aprile Nr. 32 1881 comitetulu parochialu gr.-or. alu comunei romane biserice din cetatea Brasiovulu declara: cumcă nu a inpoternicitu pe nimenea de a face cessiune sau ada reversu regimulu, seu altu cuiva pentru de a se invoi, că din averea bisericii Sfintei Treime se se faca scōla comerciala magiara, si privesce ori ce actu de atare natura facutu fara consentiementulu comitetulu seu alu Sinodulu parochialu — că autoritati competente — de nevalabilu.

Din sedinti'a comitetulu parochialu gr.-or. dela Sf. Treime din cetatea Brasiovulu in 25 Aprile 1881 tienuta.

Bartolomeu Baiulescu,
presedinte.
Joanu Bozoceanu,
secretariu.

Subscrisulu că plenipotinte alu comunei bisericesci gr.-or. romane din cetatea Brasiovulu in caus'a procesuala cu comun'a gr.-or. grecēsa din cetatea Brasiovulu declara, că nu a facutu nici unu pasu relevantu fara consentiementulu comitetulu parochialu romanescu, prin urmare nici nu amu datu reversulu susu pomenitu.

Brasiovu, 7 Maiu c. n. 1881.

N. Strevoiu,
adv.

Analisi'a opului intitlatu.

Studie asupr'a constitutiunei romaniloru.

seau explicarea pactulu nostru fundamentalu din 1 Iuliu 1866. De G.G. Meitani. Bucuresci 1880.**)

Comentariile facute legiloru fundamentali si altoru legi sanctionate, scrise bine si propagate intieptiesce, suntu nu numai folositōre, ci in casuri

*) In câtu pentru d. Rapolti amu vediutu si noi, că face in „Kelet“ filologia fantastica, precum face colegulu seu dela Dev'a istorii de fantasia. Că DV. cercetati cu diligentia bibliotec'a si archivele din Alb'a Julia cu ori ce scopu ar fi, faceti fôrte bine; macaru de le aru cercetă si alti mai multi romani; éra noi acesti'a dela Obs. ve felicitămu, dara ve si pismuimu că nu ve potemu insoçi in cercetările Dvōstra.

Red.
**) Cititu in comisiunea academiei romane din Bucuresci, esmisa pentru censurarea cârtiloru de concursu la premie.

nenumerate chiaru necesare. Ele destépta consciința drepturilor omenesci, nutrescu totuodata respectulu cãtra legile statului. Considerate din acestu punctu de vedere, studiile onor. domnu G. G. Meitani intrate la concursu pentru unu premiu academicu, eu unulu salutu publicarea loru cu bucuria.

In tóte tierile libere un'a din grigile principali ale guberneloru si ale scólei este, cá se propage la poporu prin tóte calile si midilócele cunoscinti'a legiloru fundamentale si notiuni cãtu mai multe din legile civile, administrative si penale. In statele unite nordamericane constitutiunea republicei se vede afiata pe table elegante pe la localuri publice, chiaru si pe la asia numite hoteluri. In mai multe staturi europene, compendie poporane de legi se dau in manile scolariloru din clasele primarie, se propunu si se explica la intiesulu loru. Are deci dreptate d. Meitani, cându in prefatiunea sa dela fasc. III pune temeiu mare pe necesitatea de a se comentá si cunósce constitutiunea tieriei, si totu asia dreptate are, cându pune la unu fasciclu cá nota urmatóriele sententii pronuntiate si scrise de cãtra onor. domnu Ioanu Ghica senatoru si totuodata presiedinte alu academiei (vedi fasc. IV).

Convinsu de multu despre necesitatea comentarielor de natur'a acestora, am cititu si eu pe ale dlui Meitani cu atentiunea de care este capabila etatea mea inaintata si am aflatu, cá de si acestea nu semena a fi scrise cá se petruna la masele poporului puçinu preparatu pentru studie de acestea, ele inse merita cu atãtu mai multu atentiunea classelor midilócle, trecute celu puçinu prin scólele medie, si chiaru pentru jurisconsultii de profesiune potu fi de mare folosu in o multime mare de casuri si anume in acelea, unde se tragu paralele instructive intre constitutiunea romaniloru si intre constitutiunile mai vechi si mai recente ale altoru staturi libere.

Din studiile dlui Meitani s'au depusu la concursu in terminulu prevedintu de regulamentulu Academiei, cei de antaiu trei fasciculi, voluminosi destulu, pentrucá se póta trece si de ceea ce numimu volume ori tomuri.

In fasc. I dupace lauda in prefatiune asiadiarea principiulu de domnia hereditaria, indata la inceputulu studiulu seu dá definitiunea statului, ocupandu-se apoi si de opiniunea respectiva alui I. I. Rousseau, cum si de natur'a staturiloru antice, trece la cele dóne cestiuni de supremu interesu:

Ce este natiunea? Ce este poporulu?

Ajungendu apoi cu aplicarea ce face pãna la congresulu si la conventiunea din Parisu (1856—1858), definesce granitele Romaniei si isi dá respunsu la o alta intrebare: Pãna unde se intinde gintea romana? Constata apoi in termini categorici, cá teritoriulu Romaniei este nealineabile.

Dela pag. 26 inainte dá câteva definitiuni ale cuventulu constitutiune, a dreptulu politicu, publicu, si publicu europénu; atinge perderea Basarabiei si vorbindu despre congresulu dela Berlinu, atinge si art'a politica alui Machiavelli, voiesce mesuri severe atãtu contra cessiunei de teritoriu, cátu si contra colonisarei cu elemente straine. Trecendu la statistic'a poporatiunei rurale, trage mai multe paralele, pãna ce ajunge si la relatiunile din Angli'a.

Dela pag. 101 incede si continua cu comentarea dreptulu publicu si a comuneloru sale; vorbindu pe largu despre naturalisare, se ocupa si de cestiunea evreiloru, de importantia proprietatiloru rurali, la care nu voiesce se admita pe straini; patri'a o numesce sentimentu santu alu iubirei cãtra marea unitate a statului.

Pe paginile 173—180 auctorulu sustine o doctrina, asupra careia me simtiu obligatu a trage atentiunea totoror romaniloru, cá-ci adeca dsa maneca dela principiulu: Unitatea nationala este mai puternica de cátu unitatea politica. Preste totu lupt'a dlui Meitani contra cosmopolitismulu vagabundu se intinde cá unu firu rosu prin o parte mare a studiulu seu.

De aci pãna la finea acestui fasciclu comentatorulu ne arata, cum intielege dsa egalitatea.

Tendentia auctorulu si spiritulu in care comentedia constitutiunea patriei sale, se cunósce de ajunsu din fasc. I. Dara si in urmatorii fasciclii sunt tractate cestiuni inportante. Asia in fasciclii II dupa ce permite scrisórea onor. domnu A. Cretescu primu presiedinte la in. curte de cassatiune, intrandu in studiu, se ocupa de organisarea drepturiloru politice, întróna din nou egalitatea, recomanda studiarea trecutulu, a istoriei nóstre, analisedia aristocratiile feudale, explica ce trebuie se fia legea si ce libertatea civila, personala, politica;

aduce exemple din Angli'a, Franci'a, Belgiu; explica cum se fia intielésa si aplicata arestarea preventiva numai cá esceptiune, liberarea pe cautiune, respingerea fortiei prin fortia, confiscarea averiloru cá pedépsa, o condamna; aci inse vine la legea vamiloru si la monopoluriloru, unde incapu esceptiuni; arata cum pedéps'a mortiei in Romani'a este desfiintata.

De aci inainte tractandu inca pe largu despre dreptulu de proprietate, sustine in opositiune flagranta cu comunistii si cu toti banditii, cá de cându lumea, societatea prospera a fostu numai acolo, unde proprietatea a fostu temeli'a, pe care s'au asediatu organisarea statului. Inchiaie cu comentarea proprietatii date tieraniloru si a sclaviei de altadata.

Fasc. III. In prefatiune spune, cá a urmatu metodulu exegeticu, face unu studiu in sboru de pasere asupra celoru mai insemnati publicisti cunoscuti, cari au scrisu despre dreptulu constitutionalu. In textu desvólta ide'a libertatii de consciintia, libertatea culteloru; necesitatea absoluta a religiunei, fára care omulu nu póte traí in lumea acéstá: toleranti'a religiósá in Romani'a; persecutiunile religiósé; religiunea mosaica; dogm'a lui Mahomedu; principiile religiunei crestine; iubitive unii pe altii; traiti in pace si in economia; exercitiulu culteloru; egalitate perfecta intre cultulu religiuniloru recunoscute pãna astadi; legea sinodala din 1872; despre tinerea registreloru starei civila; casatori'a civila si eclesiastica; controvers'a. Libertatea instructiunei e tractata pe largu dela pag. 81—122.

Dela pag. 122 se discute institutiunea presei si libertatea, cum si licenti'a, desfrenarea ei si pedepsele de a se dicta prin juriu.

Dela 171 inainte apara in termini categorici secretulu scrisoriloru si alu depesieloru telegrafice, asemenandu epistol'a depusa la posta cu o cetate ce nu se póte ataca. Aci apoi atinge si interesele comerciali si pre cele politice; trece la monopolulu posteloru si arunca intrebarea, daca judecatoriulu de instructiune póte sau, nu a strabate in biroulu telegrafo-postalu.

Dela pag. 303 se intinde asupr'a importantelui dreptu de intrunire, de asociari, pe care le afla fórté folositórie.

Dela pag. 229 vine cercetatu dreptulu de a adresá petitiuni la autoritãtile publice si dreptulu de a trage la raspundere pe functionari; dupa acestea vorbesce éراسi despre nationalitate dicendu, „cá acést'a nu se conserva, de cátu prin legatur'a, ce apropie, unesce si stringe pe omu de tier'a sa“.

La pag. 260 estradarea refugiatiloru politici este oprita. Strainulu este consideratu cá unu adeveratu óspe; acesta inse nu trebuie se abusedie de acéstá situatiune. Aci autorulu memorédia templele de refugiu din anticitate, apoi Aten'a si Rom'a, in fine pe renumitul Vattel despre indatirea estradariloru.

Acesta este cá intr'o cója de nuca cuprinsulu celoru trei fasciclii. In ce directiune va continuá si cum va terminá d. autoru acestea studie ale sale, se vacunósce mai tardiu. Eu din parte'mi am cetitu si fasc. IV si afflu, cá se continua in aceeasi directiune si in acelasi spirit.

Aflandu eu atâtea idei pretióse in acestea studie, cum si aplicarea loru in partea cea mai mare nimerita la gradulu de cultura, la recerintiele actuali si viitórie ale natiunei si patriei romane, nu hesitediu a le recomandá pentru premiulu statulu Georgie Lazaru.

Bucuresci Martiu 31 st. v. 1881.

G. Baritiu m. p.

Sciri diverse.

— (Invitare la Maialulu) care se va arangiá in favorulu societatii de lectura „Juli'a“ a junimei romane dela universitatea „Franciscu Josifu I“ din Clusiu, la 2 Iuniu 1881 st. nou, in aren'a de datu la semnu. Inceputulu la 6 óre p. m. — Comitétulu arangiatoriu: Nicolau Hosszu, presiedinte, Pompiliu Piposiu, secretariu, Octaviu A. Cototiu, Alesandru Dragosiu, Petru Dulfu, Basiliu Dumbrava, Iuliu Herbay, Andreiu Micu, Beniaminu Popu, Alesandru Popu, Emiliu Porutiu, Romulu Plesia. — Pretiulu unui biletu de intrare: 1 fl. de persóna, 2 fl. 50 cr. de o familia de 3 membrii, éra pentru ceialalti de fiacare câte 50 cr. Oferte marinimóse se voru primí cu multiamita si se voru cuitá pe cale diuaristica. — NB. Petrecerea se va tienea si in timpu nefavorituriu la sal'a numitului localu.

— (Avisu!) Dupace diu'a sortirei obiecteloru incurse pentru loteri'a filantropica arangiata de damele romane din Gherl'a in favorulu fondulu spre ajutorirea preparandiloru mai lipsiti si in casu de morbu dela preparandi'a romana diu Gherl'a s'a fipsatu pe serbatorile ss. Rosale a. c.

— Mi permitu a rogá prin acestea sire pe tóte acelea prea stim. dómne si domnisióre, cari parte s'au insinuat la subscris'a, parte aru voí a contribuí ceva in scopulu preamentitu, cá pãna in 25 a l. c. st. n. se binevoiésca a ne espedá obiectele menite, cá asiá apoi se ne potemu orientá in privinti'a dispusetiuniloru facénde pentru sortire.

Gherl'a, 11 Maiu 1881.

Ludovic'a Borgovanu n. Antonu, v. presiedint'a comitetului.

— Aflamu cá M. M. L. L. se voru întórcce dela Sinaia pe la finele lunei.

(Telegrafulu din Bucuresci.)

— Astadi 10 Maiu n. corpurile legiuitóre 'si voru reincepe lucrarile loru.

(Telegrafulu din Bucuresci.)

— Coróna pentru M. S. Carolu se lucrédia aci in tiéra si anume la arsenalulu din Capitala de cãtra lucratorii arsenalulu sub privigherea d-lui colonelu Cristodorescu. Ea va fi fórté simpla si consta din o bucata de otielu taiata dintr'unu tunu turcescu luat la Plevn'a.

(Telegrafulu din Bucuresci.)

— Ni se spune cá in curéndu museulu nostru de antichitati va fi inavutitu cu o pretiósa colectiune de monumente lapidare greco-romane, adunate in Constantia, gratia sacrificieloru si staruintiei neobositulu prefectu d. Remus Opreanu. In acestu scopu dr. Gr. Tocilescu, directorulu museulu a si plecatu in Dobrogea.

Ni se mai spune si cu placere inregistramu cá capabilulu si demnulu prefectu din Constantia este pe cale a intocmi o noua colectiune de monumente antice.

Prin acéstá d. Opreanu isi atrage unu nou titlu la recunoscintia tieriei si in parte a ómeniloru de sciintia atãtu din tiéra cátu si din strainatate.

(Telegrafulu din Bucuresci.)

— La 20 Septembre viitoru se va tine, in palatulu Universitati din Capitala, concursu pentru acordarea a 5 burse pentru strainatate, dintre cari doué se voru da pentru litere si trei pentru sciintie.

Aspirantii trebuie se fi absolvitu cursurile facultatiloru de litere si sciintie din tiéra si se intrunésca conditiunile prevediute de legea instructiunei publice la partea 2-a, capitolulu I, sectiunea II.

(Telegrafulu din Bucuresci.)

— Acelasiu diariu ne mai spune cá, dupa informatiunile ce are, recolt'a aprópe in tóte districtele de dincolo de Milcovu, dá sperantie inbucuratóre agricultoriloru. Daca va merge dupa cum au inceputu, anulu acesta va fi o recolta cum se vede nu tocmai adesea ori. Din parte-ne felicitamu pe d-nii agricultori se li se realisedie dorintiele si sperantiele d-loru. Depozite de cereale din anii trecuti nu mai sunt aprópe de locu. Pretiulu grãului de tómná e in presentu de 5 galbeni chila, éra a rapitiei 155 galbeni vagonulu.

Literariu.

Unu monumentu pusu lui Augustu Tr. Laurianu.

(Urmare.)

5. Materi'a glossariulu astfelu definita, nu mai lasa, credemu, nici una indointia asupra coprinsulu dictionariulu. Totusi pentru mai multa lamurire nu va fi de prisosu a adauge si urmatoriile explicari. Si mai antaniu se intelege de sine, cu terminii grecesci de arti si scientie, admisi in tóte limbele romanice, nu se potu considerá cá straini limbei romane, precum nici vorbe cá trufia, tegaia, téca, pirostii etc, cari de si de origine gréca, pórtá inse sigilulu unei inalte vechime, se afla in gur'a mai totoror Romaniloru, si nu se potu nici decum confunde cu cele de inportatiune mai noua, cum syntrofia etc. Apoi asupra materiei curatu romanice, asupra vorbeloru formate din radecine curatu latine, este necesariu cá in interesulu istoriei limbei se se stabilésca, cá cuventele din acesta vasta fontana se inpartu, dupa epoc'a de informatiune, in doué categorii bine distincte, si anume: 1. vorbele ce s'au aflatu in usu inainte de 1830; 2. vorbele de atunci si pãna astadi intrate in usulu limbei. Cele de antani'a categoria se affá tóte, cu puçine esceptiuni, in gur'a Romaniloru din tóte partile; cele de a dou'a categoria,

de si unele mai vulgarisate de catu altele, totusi din natur'a lucrului insusi nu s'au pututu inca raspandi intre toti Romanii. De aceea, in interesulu istoriei limbei, cum s'a disu, se voru destinge cu accuratetia de celelalte prin semnu (*)

6. Dupa esemplulu celoru mai noue modele de dictionarie, si pentru cuventulu necontestatu si necontestabile, ca dictionariulu cauta se cuprinda limb'a in totulu seu, dandu nu numai materi'a, ci si form'a limbei, precum s'a admisu a se tracta in articli speciali nese-parabili, ca ab, ob, re, trans etc., cari nu occuru nici odata in limb'a nostra ca vorbe de sine statorie; asia au cautatu se se admita a se tracta separatu si sufisese de derivatiune, cum osu, tate, ticu etc. cari de asemenea nn au in limba una individualitate nedependente, dara cari in vederea atatu a sensulu delicatu si variatu ce dau vorbeloru, cu cari se incor-pora, catu si a legiloru bine determinate, dupa cari se affigu in capetulu cuventeloru, merita de certu fiacare una tractare particulara. Spre a preveni inse dela inceputu, ca este verb'a de una particula, sau de unu suffisu fara esistentia individuale in limba, si unoru-a si altoru-a se prepune semnu (†). In fine studiulu superficialu alu limbei nostre si alu limbei latine pre de una parte, influenti'a esclusiva a limbei francesca pre de alt'a, au facutu ca, in contra geniulu limbei nostre, s'au introdusu de unu tempu incepe in usulu limbei numai certe derivate din una radecina romanica, lasan-duse la una parte atatu radecin'a, catu si celelalte derivate ale ei. Unu asemenea processu ar avea de resultatu scoterea limbei din mersulu ei regulatu in desvoltarea organica, care este, cum s'a aretatu una din conditiunile fundamentali spre a facilitati intelegerea limbei. Ca se se puna una stavila acestei tendentie contraria si chiaru funesta limbei nostre; ca se se dea fiacarui Romanu mediulocu de a petrunde in fondulu limbei sale si de o inbracia cu facilitati in totulu ei; ca se inlature pericolulu ce ne amenintia de a perde, prin aventulu prea inainte a unei parti a natiunei si remanerea prea inderetu a masei poporulu in calea culturai, de a perde marele privilegiu de care pana astadi ne amu bucuratu, vorbindu cu totii acea-asi limba: a cautatu se se introduca in dictionariulu romanu si radecinele, din cari, inainte de 1830, si mai vertosu dela acesta epoca incepe, s'au luat in usulu limbei numai unele derivate.

Daca ponderosele cuvente ce espusemu, milita cu putere in favorea acestei imbunetati, esemple, cari se o autorise, inca nu lipsescu. In dictionariile lim-beloru classice, mai alesu ale limbei elenice, se dau de ordinariu si acele vorbe seu forme de vorbe, despre cari nu'su probe, ca aru fi avutu cursu in usulu limbei, dara cari, ca radecine, esplica alte vorbe derivate; si nu amu intelege, de ce in dictionariulu romanu nu ne amu folosi de acestu processu, care ar da fiacarui Romanu midiulocu de a studiati, pana la unu puntu, limb'a sa cu acelasi folosu ce din studiulu limbeloru classice trage una parte de Romani mai favoriti de impregiurari. Assemeni radecini, cari au derivate in limba, fara se intre si ele insesi in usu, se insamna, pentru destingere, cu (††). Nu mai remane acum de catu una singura si ultima observatiune de facutu asup'r'a cuprinsulu dictionariulu romanu: in respectulu vorbeloru de arti, maiestrie seu scientie, de cari amu ave simtita lipsa, si cari nu s'aru pote afla in limb'a latina seu forma din una radecina romanica, dara aru esiste in alte limbe romanice noue, s'a adoptatu ca regula a nu admite in dictionariulu romanu de catu pe acelea, cari s'aru afla adoptate celu pugnu in doue din acele limbe romanice, in cea italiana si francesca.

(Va urmá.)

„Albin'a“ Institutu de creditu si de economii.

Dare de séma trimestriala din 31 Martiu 1881.

Active :	Sum'a		Schimburi din
	fl.	cr.	starea dela
31 Dec. 1880			
Numerariu	41,352.04	+	7,659.55
Escomptu de schimburi	600,843.88	+	22,254.95
Reuniuni de creditu	29,042.93	—	1,083.49
Inprumuturi pe hipotece	281,305.09	+	63,784.77
Credite ficse	66,375.43	—	1,520.33
Inprumuturi pe efecte	3,976.—	—	800.—
Efecte	3,778.75		
Fondulu de garantia alu			
scrisuriloru fonciari	213,963.18	+	13,796.22
Fondulu de pensuni	2,045.—	+	1,000.—
Realitati	51,010.45	+	706.48
Alte active	147,077.39	+	34,424.62
Totalu 1.440,770.14			

Passive:

Capitalu socialu			
a) 1000 actiuni fl. 100,000			
b) 2000 actiuni			
ca fondu de ga-			
rantia alu scriu-			
rilor fonciari . fl. 200,000	300,000.—		
Fondulu generalu de reserva	26,253.64	+	2,238.04
Depuneri pentru fructificare	787,129.50	+	24,579.95
Scrisuri fonciari in circula-			
tiune	247,000.—	+	65,600.—
Fondurile de garantia ale			
reuniuniloru de creditu	17,266.20	—	169.—
Fonduriloru de reserva ale			
reuniuniloru de creditu	369.35	—	5.84
Fondulu de garantia alu			
creditoru hipotecari	674.10	—	5.—
Fondulu de pensuni	2,045.—	+	1,000.—
Alte passive si saldo	60,032.35	+	929.61
1.440,770.14			

Sibiu, 25 Aprile 1881.

Directiunea.

Cursuri de Bacuresci in Lei noi (franci).

9 Maiu. st n. 1881.

Obligatiuni rurali din 1864 convertite cu 6%	l. 93.5/8 b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	„ — „
Obligatiuni dominiali cu 8%	„ 107.1/2 „
— Creditu fonciariu rurale cu 7%	„ 106.— „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„ 101.7/8 „
Inprumutulu municipale alu capitalei din 1875 cu 8%	„ — „
Actiunile caliloru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„ — „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„ — „
Prioritati cu 8%	„ — „
Actiunile bancei Romani'a din 1869	„ 665.— „
Daci'a, comp. de asecur. din 1871 act. (fr. 500) 8%	„ — „
Romani'a, compania de asecur., din 1875 cu 8% act.	„ — „
(200 l.) platitu 100	„ 107.— „
Rent'a romana din 1875	„ 84.— „
Diverse:	
Argintu contra aur	„ — „
Bilete hipotecari contra aur	„ — „
Florini val. austriaca	„ — „

Carti bisericesci si teologice.

La cerere se voru spedá carti singuratece si sub legatura (Kreuzband), dar atunci pentru francare se urca pretiulu cu 10%. Sum'a acésta ni se va tramite prin asignatia postala de odata cu comanda.

Ardeleanu Josifu, Cuventari bisericesci si funebrali	bros. fl. 1.—
Branescu D., Istoria bisericesc	„ —.35
— Moral'a pentru gimnasie si seminarie	„ —.63
Branescu D. parintele, Palatia sau lupta pentru reor-ganizarea bisericii romane	„ 1.—
Budu T., Catechese pentru prunci scolari	„ 1.50
Butureanu H., Manualu de archeologie biblica. Cu portretulu auctorulu	„ 2.—
Catechismulu calvinescu, inpusu clerulu si popo-rulu romanescu sub domni'a principiloru Georgiu Rakoczy I si II, transcrisu cu litere latine dupa editiunea II tiparita in anulu 1656, insoacutu de una excursiune istorica si de unu glosariu de G. Baritiu	„ —.60
Cipariu T., Acte si fragmente pentru istoria bise-ricii romane	„ 1.38
— Sciinti'a s. scripture	„ 1.18
Golubinski C., Privire seurtá asupra istoriei bisericii romane-orthodoxe. Tradusa de J. Cara-cioveanu	„ 1.—
Grama Alesandru Dr., Principiele morali s'au etice ale religiunei crestine pentru gimnasiile superioare greco-catholice si pentru alte in-stitute mai inalte	„ —.70
— Introductiunea santei scripturi ca cunoscintia brevia la studiulu S. religiuni in gimnasiile superioare greco-catholice	„ —.20
— Elemente de istoria biserica universale si par-ticularia a Romaniloru	„ —.70
Lauranu Augustinu Dr., Crestinulu greco-catholicu deprinsu in legea sa. Manualu cateheticu si istoricu pentru luminatorii poporulu cu privire speciale la istoria desbinarii gre-cesci, prelucrate dupa autori aprobati	„ 1.20
Micu S., Teologi'a fundamentala s'au generala dupa J. Schwetz	„ 3.—
— Teologi'a dogmatica speciale prelucrate pentru alumnii din seminariale gr.-cath. romane	„ 3.—
Moldovanu J. M., Acte sinodali ale bisericii romane de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu part. I	„ 1.—
Negruti F. Nicolau, Predicatoriulu Sateanulu romanu. Anii 1875, 1876 si 1877, fiacare deosebi	„ 2.—
— Amoru si dincolo de mormentu, novela	„ —.30
Papiu J. P., Cuventari funebrali s'au la casuri de morte	„ 1.20
Pasca Georgiu, Bibliografi'a S. Ioanu Chrysostomu	„ —.35
Popea Nicolau, Vechi'a Metropolia ortodoxa romana	„ 1.50
Popu G., Istoria revelatiunei divine a ambelor asie-diamente. Tom. I. testam. vech.	„ 2.50
Tom. II. testam. nou	„ 2.—
Pumnulu A., Privire rapede preste 313 din proprie-tatile asia numite Mosiile monastinesci din Bucovina	„ 1.30
Ratiu Bas., Istoria bisericesc	„ 1.—
Ratiu Dr. J., Principiale gener. ale religiunei crest.	„ —.80
— Principiale speciale seu-dogmatice	„ 1.—
— Etic'a crestina penaru seminariele clericali	„ 3.—
— Institutiunile drept. biseric. (eclesiast.)	„ 4.—
— Prelectiuni teologice despre matrimoniu	„ 3.—
Santitoriulu (Agiasmatoriulu) coprindetoriu de cele mai necesarii lucrari preotesci	leg. „ 2.59
c Siagun'a Andreiu Br. de, Promemorie despre drep-tulu istoricu	bros. „ —.20
— Enchiridionu, adeca Carte manuale de canone	„ 4.—
c — Istoria bisericii ortodoxe resaritent universale	„ 3.—
— Compendiu de dreptulu canonicu	„ 3.—
Stefanelli Ioanu, Catechetica bisericii dreptredin-tiose resaritene	„ 5.—

Stefanelli Ioanu, Catechese, Tom. I tractandu istoria biblica a testamentulu vechiu broș. fl. 5.—
Tom. II tractandu istoria biblica a testamen-tulu nou si faptele santiloru Apostoli; pretiu cu cartá Palestina fl. 6.— fara acesta „ „ 5.—
c Timeu-Velea Nicolae, Istoria bisericeasca politico-nationale „ „ 1.—

Se afla de vendiare la

W. Krafft in Sibiu.

Anuntiu.

Deschidiendu'mi cancelari'a de avocatulu in Aradu strad'a domnesca numita si alui Franciscu Deak Nr. 21 imi iau voia a'mi oferi servitiile in tote ramurile de dreptu.

Dr. Demetriu Magdu,

(21) avocatulu in legile civili si cambiali.

Neoplant'a.
1875.
Medalie de argint,

Seghedinu.
1876.
Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TOTA MARIMEA

pe langa ficsarea prealabila a sune-teloru lor.

Cu deosebire recomanda clopotele gaurite, in-ventate de densulu, alu caroru sunetu este mai josu decatu alu celoru de constructiunea vechia si care, fiindu de 100 puncti, sunt asemenea celoru de 140 puncti de constructiunea vechie.

Se afla totudeauna in depositu clopote, dela marimea cea mai mica pana la 50 chilogr., precum si de proasce portative si de mana.

Se recomanda pentru comande catu de multe

Antonie Novotny
in Timisióra.

(7) 5—12

Rumänische Kunst-Dichtungen

Uebersetzt von Theochar Alesi.

Pretiulu unui esemplaru fl. 1.— v. a.

Unu destinu fatalu a voitu ca acesta publicatiune se apara totu deodata cu opulu

Rumänische Dichtungen

de
Sylva Carmen.

Fatalitatea a mersu si mai departe si a dispusu, ca ambele publicatiuni se porte aprope unulu si acelasiu titlu, provocandu astfelu presupunerea, ca si coprinsulu lor ar fi unulu si acelasiu.

N'am avutu nici odata cutediantia de a pune in comparatiune cartea editata de noi cu opulu esitu din o pena ilustra si augusta.

Totusi inse ne luamu voia de a recomanda, ca unu studiu interessantu, cetirea publicatiunei nostre se pote comanda la tote librariile precum si la subsemnati.

Löw, Gerula & Comp.,

(19) 1—3 Tipografi — Editori — Brasiovu

Cesaro-regesci unice privilegiate

Scule (serviciu) de mesa patentate.

Aceste scule de mesa patentate sunt cele mai noue, mai elegante si mai bune pentru folosirea de tote dilele. Ele sunt celu mai frumosu ornamentu pentru fiacare menagiu. In fiacare bucata notata mai la vale, precum cutitu, furcutia, lingura etc. se afla incinsa o petra scumpa escelentu imitata precum amethyst, opalu, saphiru, rubinu, smaragdu etc. Tote obiectele notate mai josu sunt facute pe dintregulu dintr'unu metalu albu ca argintulu, care chiaru dupa o intrebuintiare de mai multi ani isi pastredia colorea sa veritabila de argintu. Pentru acesta se ofere o garantia de 10 ani. Urmatoarele 24 bucati de serviciu patentatu de mesa costa la olalta numai fl. 3.75 si adeca:

6 bucati

cutite de mesa patentate,

6 „

furcutie de mesa patentate,

6 „

linguri de mesa patentate,

6 „

linguri de cafea patentate.

La olalta 24 bucati cu fabulosu de eftinulu pretiu de numai

fl. 3.75 pre langa garantia in scrisu pentru conservarea colerei lor de argintu si a bunei lor calitati. La o cum-parare dind'odata de 48 bucati din aceste scule de mesa, le oferimu acestea in cartone practice facute anume spre acestu scopu cu pretulu numai de fl. 7 tote 48 de bucati. Pre langa acestea mai recomandamu: Linguri mari patentate pentru seosu supu cu 50 cr., linguri patentate pentru seosu lapte cu 35 cr., linguri pentru legume, massive, patentate, 45 cr., o tassa mare de presentatu 90 cr., ulcioru pentru lapte de marime mijlocie fl. 2.50, unu ulcioru pentru thee, de marime mijlocie, fl. 3, o cuthia pentru zaharu, fazonata, cu coperisiu, fl. 1.80, cuthia pentru zaharu, cu gravuri fine, fl. 2.10, sfesnice pentru mesa, elegante, inalte, fazon goticu, 1 parechie fl. 2.25, aceleasi cu gravuri fine fl. 3.25, salaritie si pipernitie 60 cr., purtatore pentru uleu si otietu, in doue parti, cu sticle de cristalu fl. 3.50, in patru parti fl. 4.75, piramida pentru chibrituri (lemnusie) de mesa fl. 1.20, dose pentru tutunu, gravate, cu capacu saritoru 1.25, dopuri pentru sticle cu figuri comice, 3 bucati 60 cr., si inca o mie de alte obiecte. 10 ani garantia pentru conservarea colerei de argintu a toturoru obiecteloru de mai susu si pentru cea mai buna calitate a lor.

Comandele se efectuédia prompt si conscientiosu, pre langa rambursa (Postnachnahme) seu prealabila tramitere a pretiulu. Scrisoriile sunt a se adresa la

NB. Sute de scrisori de multiamita si recunoscintia stau in buroulu nostru spre informare publica. Imitarea si falsificarea se voru pedepsi pe calea legei.

(9) 9—10

Blau & Kann, depositories generali,
Vien'a, I. Heinrichshof.

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu.**

Tipariulu lui **W. Krafft.**